

De Frie Evangeliske Forsamlingers Misjon

AV BJARNE STAALSTRØM

De Frie Evangeliske Forsamlinger («de frie venner») i Norge var opprinnelig spredte venneflokker uten organisert kontakt med hverandre. Disse venneflokkers tilblivelse er en historie som ikke hører med i denne korte utredning. Felles forkynnertilbud ga etterhvert disse venneflokkene rundt om i landet preg av en samlet «gruppe» kristne med en del felles særpreg. Det kan nevnes at noen av dem kan følges tilbake til 1880-årene, f.eks. Holmsbo menighet som feiret 100-årsjubileum i 1978. Av predikanter som fikk spesiell betydning for denne samlingen, kan nevnes bl.a. den svenske forhenværende statskirkepresten Otto Witt, dansken Jensen Maar og spesielt Fr. Franzon og hans elev og tidligere forstander i Frimisjonen, Erik Andersen Nordquelle. Bevegelsen fikk sin egen sangbok, Schibboleth i 1895 og sitt eget organ Det gode Budskab i 1904.

Under Nordquelles møter i Torvgaten 7, som samlet tilhørere fra hele Skandinaviens, var det misjonsgløden for alvor ble tent. Møtene tok til i østre Elvebakke 1899 og ble snart flyttet over til Torvgaten 7. Ut fra denne virksomheten dro de første misjonærer. Siden fikk misjonsinteressen og initiativet større bredde, og misjonærer ble sendt ut fra venneflokker andre steder i landet.

India

Etter ca. to års opphold ved A. B. Simpsons bibelskole i New York, kom lærer Dagmar Gregersen (senere fru Engstrøm) og Agnes Telle (senere fru Beckdahl) hjem for å bli utsendt til India i 1910. E. A. Nordquelle hadde før den tid tatt i mot Barratt og samarbeidet en tid med ham i Torvgat. 7. De to falt ikke helt læremessig sammen, og det er alminnelig kjent at Barratt startet sin egen virksomhet i Oslo. Denne delingen gjorde seg også gjeldende i misjonsfeltene, idet noen av misjonærene siden fulgte Barratts linje, mens andre «var tro» mot Nordquelles syn på orden og lære. Dette må nevnes her fordi misjonens første tid i India var preget av denne delingen. Pinsevennenes organisasjon «Norges Frie Evangeliske Hedningemisjon» ble startet i 1915. Noen misjonærer tilsluttet seg den, mens

andre fulgte den frie linje, bare knyttet til sin hjemmemenighet, administrerte seg selv og startet den offisielle «Bandamisjonen» — «Norwegian Evangelical Mission» (N.E.M.). Dette er De Frie Evangeliske Forsamlingers misjon i Banda, Karwi distrikt, med eget styre i Norge. Stasjonen har gjennom tidene hatt 16 misjonærer, f.t. 3, alle utdannet sykepleiere, og en korttidsarbeider, utdannet spesialsykepleier. Stasjonen har moderne sykestue, som f.t. er undr utbygging med delvis NORAD-støtte. Stasjonen har egen skole med kvalifisert lærerstab, kirke og innfødte evangelister. Stasjonen har en utpost i Jungly Bagh.

En misjonær fra DFEF er overtatt av Ørebromisjonen og driver misjonsstasjonen i Padrauna, Deoria distrikt, U. P. India med skolearbeid ved kvalifisert lærerhjelp, sykestue og annet hjelpearbeid.

Argentina

Norskamerikaneren Berge Johnsen reiste som misjonær til Argentina i 1910, først i kanadisk tjeneste, senere som utsending for 'de frie venner'. Han bygget i 1917 misjonsstasjonen Embarcacion og nådde store skarer med sin forkynnelse. Ut fra denne stasjonen ble det tatt opp virke flere steder. Stasjonen ble siden nedlagt. Argentina har hatt 13 misjonærer fra DFEF og har f.t. 4 stasjoner følgende steder: Tucuman med kirke, ungdomssenter, Aguelares med kirke/menighetsarbeid, Cordoba med kirke/menighetsarbeid, La Banda med kirke/menighetsarbeid. Misjonen driver videre med radiosendinger og litteraturvirksomhet, f.eks. vellykket korrespondanseskole.

Brasil

Misjonsarbeidet i Brasil kom i stand betydelig senere. Alice og Per Andresen dro til Brasil for misjonsarbeid så sent som i 1962. Misjonen har siden hatt en rivende utvikling ut fra Curitiba, est. Paraná, med stor kirke/menighetsarbeid. Kirker er bygget flere andre steder. Misjonen har flere flodbåter for evangelisering av indianerne. Det drives eget trykkeri for litteraturspredning. Kirkene har egne «innfødte» pastorer, men de administreres alle av misjonær Per Andresen. Detaljerte opplysninger kan hentes hos misjonær Per Andresen, Caixa Postal 3255, 8000 Curitiba, Est Paraná, Brasil.

Misjonær Gunnar og May-Lise Standal dro ut i 1968 og driver

misjon med egen kirke/menighetsarbeid i hovedstaden Brasilia. Ut fra kirken drives evangelisering med egne evangelister.

Swaziland

Skomakeren Peder Evenstad og hustru ankom Durban i 1913. I 1914 bygget han misjonsstasjonen på Edwaleni. Ut fra totalt nybrottsarbeid bygget han siden kirke på Ekutuleni. Videre overtok han av misjonær Kvernstrøm stasjonen Nsongomane. Arbeidet er siden utvidet til å bli DFEF's største arbeid i et misjonsland. Stasjonene er i dag enda flere. Sw. har hatt 28 misjonærer og misjonsarbeidere, de sistnevnte har vært ute for kortere perioder f.eks. 2 år for praktisk arbeid. Det drives grunnskole og realskole (ca. 2500 elever) med kvalifisert lærer-hjelp betalt av statlige midler og misjonsmidler. Skolehus og lærerboliger er utbygd med delvis NORAD-midler. Det er kirker/menighetsarbeid på alle stasjoner, sykestuer og et barnehjem.

Kongo — Brazaville/Zaire

Den Norske Congomisjon ble opprettet i 1929, men misjonær Albert M. Christiansen hadde da drevet misjon på «egne» midler fra 1923. Han startet i Mukulu distrikt, Belgisk Kongo og flyttet siden til Kintshua i Kwanga distrikt. Stasjonen ble siden overtatt av «Congo Gospel Mission». De Frie Evangeliske forsamlinger sendte sin første misjonær til Kongo — Brazaville i 1958, til samarbeid med Det Norske Misjonsforbunds misjonærer.

Etter at Kongos Evangeliske Kirke ble opprettet i 1961 har samtlige misjoner som arbeider i Kongo — Brazaville opprettet egne samarbeidsavtaler med kirken. For tiden har DFEF 8 misjonærer knyttet til arbeidet i Kongo. Hovedvekten legges på det evangeliserende arbeidet, men misjonærene utfører også et betydningsfullt poliklinisk arbeid.

Grønland/arktiske strøk

Den 3. juni 1921 reiste Gustav Nyseter til Diomedede, Beringstredet, et av jordens mest ugjestmilde strøk på grensen mellom Alaska og Sibir. Deres arbeid bar rike frukter. To misjonærer fulgte siden etter i disse trakter. Nyseter har skildret sitt pionerarbeid i boken Jordens ytterste ender.

DFEF's misjon i nyere tid på nordkalotten begrenser seg til Grøn-

land, der Per og Elbjørg Håskjold har virket som misjonærer fra 1965. F.t. er det virksomhet her med menighetshus, spesielt arbeid bl. barn og unge på Sukkertoppen. Det er f.t. 3 misjonærer. Det var 4 misjonsarbeidere på stasjonene for kortere tid.

Kawirondomisjonen

I noen år drev DFEF misjon i Kawirondo i Kenya. Misjonærene ambulerte og drev nybrottsarbeid med tyngdepunkt i Edodongo. Pioneren her var Anton Berntsen Stokset som kom til Kawirondo i 1912 sammen med tre andre norske misjonærer. Denne misjon hadde gjennom tidene 10 misjonærer. Arbeidet har opphørt.

Kinamisjonen

Kina var fra 1916 DFEF's viktigste misjonsfelt. Gjennom årene frem til revolusjonen i 1949 virket ca. 20 misjonærer her med egne misjonssteder og en samlet menighet på ca. 10.000 kristne. Man har hatt noe kontakt med enkelte kristne ledere siden, men kjenner ellers lite til de kristne og kirkenes skjebne.

Japan

DFEF har nært samarbeid med misjonærene Hildur og Arnfinn Andaas i litteraturmisjonen «Nytt Livs Lys» (New Life League). Misjonen har moderne trykkeri med stor kapasitet i Japan, som har ca. 40 ansatte. Man underholder f.t. 6 misjonærer (3 familier) i dette arbeid og 4 i misjonens underavdeling i Hong Kong, pluss 6 ansatte.

Frankrike

DFEF har ingen selvstendig Europamisjon, men samarbeider med og underholder delvis Åse og Stig Andreasson (Hälgelsesforbundet) i Albi. Egen kirke med utposter/menighetsarbeid.

Israel

Intet selvstendig arbeid, men støtter Rakel og Gøte Dahl i Jerusalem.

— — —

DFEF har ingen egen utdannelsesanstalt for misjonskandidater. Misjonærene har ulik utdanning fra det praktiske liv. Mange er sykepleiere, lærerutdannet eller har annen akademisk utdanning. Kvalifisering av nødvendig hovedspråk for de forskjellige felter forlanges, og Misjonsutvalget disponerer midler for grunnutdanning. Misjonskandidaten må ha tjent aktivt i sin hjemmemenighet, og ha anbefaling fra denne. Anbefalingen må tiltres av Misjonsutvalget. Innfødte pastorer i Kongo gjennomgår flere års utdanning (jfr. D.N.M.). Evangelistene i øvrige misjonsland gjennomgår evangelistkurs over kortere eller lengere perioder. DFEF har bibelskole «Smyrna» i Våle, Vestfold. Kursene er på et halvt eller et år. Noen misjonskandidater gjennomgår dette kurset, men etter eget ønske.

Karakteristisk for DFEF's arbeid er legmannspreget ute som hjemme. Alle misjonærer har egne kasserere, og står i stadig forbindelse med sine hjemme/kontaktmenigheter. Misjonens hovedadministrasjon er DFEF's Misjonsutvalg/Stiftelse. Et utvalg på 7 personer med varamenn, med formann og sekretær, alle ulønnet. Misjonsutvalget er et «hjelpende og rådgivende organ» og samles for hele dager flere ganger i året. Den hjemlige misjonsadministrasjon er f.t. i støpesjeen p.gr. av merarbeid og er i sterk utvikling i misjonslandene.

Av trykte kilder finnes det lite. En noe mere detaljert oversikt over DFEF's misjonsarbeid frem til 1960 finnes hos Bjarne Staalstrøm. Detaljerte opplysninger om dagens misjonsvirksomhet kan hentes hos sekretæren i Misjonsutvalget, Edvin Andreassen, Landstadsvei 2, 1750 Halden. En historikk over DFEF i Norge finnes i «Hvem-Hva-Hvor» 1974. Jfr. ellers Norsk Misjonsleksikon I, Stavanger 1965.